

Evoluția pieței: Pești și crustacee (CN 03) — 2015–2025

Introducere

Comerțul Uniunii Europene cu pește, crustacee, moluște și alte nevertebrate acvatice (codul 03) a traversat o perioadă de transformări profunde între 2015 și 2025. Datele agregate indică o creștere puternică a valorii nominale a schimburilor, alimentată în principal de scumpiri semnificative, în timp ce volumele au avut o evoluție mixtă. În plan geografic, parteneriatele comerciale s-au reconfigurat vizibil – cel mai dramatic fiind prăbușirea exporturilor către Regatul Unit după Brexit și ascensiunea Chinei ca destinație prioritară. Totodată, producția internă a UE s-a extins spectaculos, ceea ce a redus dependența netă de importuri, dar piețele rămân marcate de șocuri de preț și de o volatilitate accentuată în anumite segmente.

1. Dinamica generală a comerțului: creștere valorică pe fondul scumpirilor și al expansiunii producției interne

Valoarea comerțului a urcat substanțial, însă volumele au avut traiectorii divergente

De-a lungul intervalului 2015–2025, **exporturile UE** cu produsul 03 au înregistrat un avans valoric de +31,8%, de la 4,19 miliarde EUR la 5,52 miliarde EUR. În același timp, **cantitățile exportate** s-au contractat cu –10,6% (de la 1,60 milioane tone la 1,43 milioane tone). **Importurile** au crescut și mai mult ca valoare: +47,4%, urcând de la 17,59 miliarde EUR la 25,93 miliarde EUR, pe când volumul importurilor a sporit cu doar +8,9% (de la 4,26 milioane tone la 4,64 milioane tone). Această discrepanță dintre valoare și volum evidențiază rolul dominant al **prețurilor**. Astfel, prețul unitar la export a sărit de la 2 621 EUR/tonă la 3 865 EUR/tonă (+47,4%), iar la import de la 4 132 EUR/tonă la 5 594 EUR/tonă (+35,4%).

Indicator	2015	2025	Modificare (%)
Exporturi (mld. EUR)	4,19	5,52	+31,8
Importuri (mld. EUR)	17,59	25,93	+47,4
Volum export (mil. tone)	1,60	1,43	-10,6
Volum import (mil. tone)	4,26	4,64	+8,9
Preț unitar export (EUR/t)	2 621	3 865	+47,4
Preț unitar import (EUR/t)	4 132	5 594	+35,4
Balanță comercială (mld. EUR)	-13,41	-20,41	-52,3

Sursa: Evoluția comerțului general

Deficitul comercial s-a adâncit, dar producția internă a UE a atenuat dependența de importuri

Balanța comercială a rămas puternic deficitară, adâncindu-se de la -13,41 miliarde EUR la -20,41 miliarde EUR (-52,3%). Cu toate acestea, **dependența netă de importuri** (net import reliance) a coborât de la un vârf de 52,6 % în 2016 la 29,7 % în 2018 (ultimul an disponibil), reflectând o schimbare structurală profundă. Această evoluție a fost susținută de **creșterea explozivă a producției comunitare**: valoarea producției a crescut de la 2,56 miliarde EUR (2003) la 16,11 miliarde EUR (2024), iar cantitatea produsă s-a triplat, de la 0,68 milioane tone la 2,14 milioane tone. În anii recenti (2015–2024), prețul de producție a urcat de la 5,15 EUR/kg la 7,54 EUR/kg, aliniindu-se presiunilor inflaționiste globale.

Sursa: Dependența netă de importuri

Sursa: Volume de producție UE

Structura pe segmente confirmă dominanța peștelui proaspăt și a fileurilor în importuri

Importurile sunt concentrate în segmentele **0302 (pește proaspăt/refrigerat)**, **0304 (fileuri)** și **0303 (pește congelat)**, care însumează peste 75 % din valoarea totală. Prețurile la aceste categorii au crescut vizibil: de la 4 364 EUR/t la 5 825 EUR/t (0302), de la 3 866 EUR/t la 5 317 EUR/t (fileuri) și de la 2 230 EUR/t la 3 198 EUR/t (congelat). La export, **0303 (pește congelat)** domină, cu o pondere majoritară, urmat de 0302 și 0304; prețurile acestora au urcat de asemenea semnificativ (de la 1 370 EUR/t la 1 844 EUR/t la congelat, respectiv de la 4 311 EUR/t la 5 593 EUR/t la proaspăt). Segmentul peștelui viu (0301) rămâne marginal, dar cu prețuri foarte ridicate și extrem de volatile.

Sursa: Structura pe segmente de produs

2. Reconfigurarea geografiei comerciale: de la dominanța britanică la ascensiunea Chinei și a partenerilor nordici

Exporturile UE s-au prăbușit pe piața britanică după Brexit, în timp ce China și Norvegia au devenit destinații de prim-rang

Cea mai spectaculoasă schimbare este colapsul exporturilor către **Regatul Unit**, a căror valoare a scăzut cu -69,8%, de la 1,12 miliarde EUR (2015) la 0,34 miliarde EUR (2025). Brexit-ul a redus brusc volumele livrate după 2020, iar piața britanică nu și-a revenit. În contrast, exporturile către **China** au urcat cu +164,0%, atingând 0,76 miliarde EUR, ceea ce o plasează pe primul loc între destinațiile extracomunitare. **Norvegia** a înregistrat o creștere de +148,2% (0,22 miliarde EUR), iar **Ucraina** +238,2% (0,14 miliarde EUR), în pofida contextului geopolitic dificil. Destinații tradiționale precum **Nigeria** (-4,8%) și **Egipt** (-43,4%) au stagnat sau au intrat în declin.

Pe partea de importuri, Norvegia își consolidează poziția, iar Islanda, Marocul și Rusia avansează rapid

Norvegia rămâne de departe cel mai mare furnizor, cu o creștere a valorii importurilor de +53,3% (de la 5,19 miliarde EUR la 7,96 miliarde EUR). Cu toate acestea, creșteri procentuale mult mai mari au fost înregistrate de **Islanda** (+125,8%), **Maroc** (+91,3%) și **Rusia** (+64,7%). **China** a avansat moderat (+2,7%), iar **Regatul Unit** a stagnat (-0,6%). **Statele Unite** au furnizat creșteri mai modeste (+13,9%), rămânând un partener mediu.

Partener	Import 2015 (mld. EUR)	Import 2025 (mld. EUR)	Variație (%)
Norvegia	5,19	7,96	+53,3
China	1,21	1,24	+2,7
Regatul Unit	1,42	1,42	-0,6
Statele Unite	0,79	0,89	+13,9
Islanda	0,61	1,39	+125,8
Maroc	0,63	1,20	+91,3
Rusia	0,45	0,74	+64,7

Partener	Export 2015 (mld. EUR)	Export 2025 (mld. EUR)	Variație (%)
Regatul Unit	1,12	0,34	-69,8
China	0,29	0,76	+164,0
Nigeria	0,23	0,22	-4,8
Ucraina	0,04	0,14	+238,2
Maroc	0,14	0,16	+13,9
Norvegia	0,09	0,22	+148,2
Egipt	0,14	0,08	-43,4

Sursa: Principalii parteneri comerciali

Diversificarea exporturilor a crescut, iar statele membre nordice domină ambele fluxuri

Indicele HHI al concentrării exporturilor a scăzut de la 1 000 la 698 (-30,1%), semn că piața de desfacere a UE a devenit mai puțin dependentă de câțiva parteneri mari. Concentrarea importurilor a rămas relativ stabilă (HHI a urcat marginal de la 1 121 la 1 167). La nivel intracomunitar, **Suedia, Spania și Danemarca** sunt cei mai mari importatori din afara UE, iar **Țările de Jos, Danemarca și Spania** conduc exporturile extracomunitare. Remarcabilă este prăbușirea exporturilor Suediei (-92,3%) și ascensiunea Poloniei (+189,9%). Specializarea statelor membre (RSCA 2025) plasează **Suedia** (0,78), **Danemarca** (0,71) și **Grecia** (0,71) drept cele mai specializate, în timp ce **Ungaria, Slovacia și România** se situează la polul opus.

Sursa: Concentrare (HHI)

Sursa: Specializare

Sursa: Principalii raportori UE

3. Șocuri, volatilitate și autonomie: fragilitățile unei piețe în transformare

Anul 2022 a adus un val de șocuri de preț generalizate, cu impact major asupra importurilor

Analiza evenimentelor anormale detectează multiple **șocuri de preț** în 2022, când prețurile de import au explodat: creșteri de +30,2% pentru China, +31,3% pentru India, +73,4% pentru Insulele Feroe, +40,7% pentru Norvegia și +28,5% pentru Rusia. La export, șocuri importante au fost consemnate pentru Seychelles (+37,6%), Japonia (+37,6%) și Regatul Unit (+29,4%). Aceste sincronizări sugerează o combinație de factori globali (costuri de transport, cerere post-pandemică, sancțiuni) care au tensionat simultan prețurile pe multiple rute comerciale.

Volatilitatea exporturilor către Regatul Unit a atins cote extreme, semnalând o ruptură structurală

Coeficientul de variație al volumelor exportate către **Regatul Unit** este de 0,619, de trei ori mai mare decât al majorității celorlalți parteneri (de exemplu, Nigeria 0,099, China 0,178). După 2020, cantitățile livrate s-au redus cu peste 70%, iar prețurile au rămas la un nivel sistematic mai înalt, reflectând barierele comerciale și costurile de conformare introduse odată cu Brexit-ul. În importuri, stabilitatea relativă a partenerului norvegian (CV 0,050)

contrastează cu volatilitatea mai mare a unor furnizori precum Ecuador (0,360) sau Vietnam (0,183).

Partener (export)	Coeficient de variație (volum)
Regatul Unit	0,619
Seychelles	0,465
Ecuador	0,360
Egipt	0,324
Statele Unite	0,326

Sursa: Volatilitate

Sursa: Șocuri de preț

Dependența externă s-a diminuat, dar autonomia rămâne temperată de concentrarea importurilor

Indicatorul **dependenței nete de importuri** a scăzut de la 60,7 % (2003) la 29,7 % (2018), iar **intensitatea comerțului** (trade intensity) a coborât de la 82,9 % la 59,9 % (-27,8 %). Cu toate acestea, UE continuă să fie un puternic importator net, iar concentrarea importurilor (HHI ~1 167) indică o expunere semnificativă la câțiva furnizori – în special Norvegia, care deține circa o treime din valoarea totală importată. Exporturile, deși mai diversificate, au o **propensiune** redusă (30,6 % din producția internă în 2018, față de 48,3 % în 2003), ceea ce reflectă faptul că o mare parte a producției proprii este destinată consumului intern.

Sursa: Intensitatea comerțului

Sursa: Propensiunea la export

Concluzie

Comerțul UE cu pește și fructe de mare între 2015 și 2025 a fost marcat de o **creștere valorică accentuată**, alimentată de majorări generalizate de preț, în timp ce volumele fizice au stagnat sau au scăzut. **Restructurarea parteneriatelor** a fost cel mai vizibil fenomen: Regatul Unit s-a retras abrupt ca piață de export, fiind înlocuit de China, Norvegia și Ucraina. Pe partea de aprovizionare, Norvegia rămâne pivotul importurilor, iar țări precum Islanda și Marocul au câștigat rapid cote de piață. **Șocurile inflaționiste din 2022** au demonstrat vulnerabilitatea lanțurilor de aprovizionare, însă UE și-a consolidat autonomia printr-o creștere semnificativă a producției interne, fapt reflectat în scăderea dependenței nete de importuri. Provocarea pentru următorii ani va fi menținerea acestui echilibru într-un

mediu marcat de volatilitate ridicată a prețurilor și de riscuri geopolitice care pot reconfigura din nou rutele comerciale tradiționale.

Generat la 2026-07-24 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.